

Linn Majik DSM

Alles-in-1 Muziekmagie

Linn Majik DSM

Nadat ik afgelopen zomer het nieuwe Linn Kiko systeem uitgebreid aan de tand mocht voelen (een samenzijn dat ik afrondde met een enthousiaste *bespreking*) is deze keer een wat groter systeem van de Schotse hifi-fabrikant aan de beurt. De Linn Majik DSM is een compacte alles-in-1 muziekbron met ingebouwde versterker die samen met een paar luidsprekers naar keuze het hart vormt van een modern muzieksysteem. Alles - nou ja, géén cd-speler natuurlijk - is aan boord en als je de setup-procedure van Linn al eens hebt doorlopen en je bij de plaats waar de Majik DSM komt te staan een bedrade internetaansluiting hebt kun je in de meeste gevallen binnen een paar minuten van muziek genieten.

Geen cd-speler aan boord

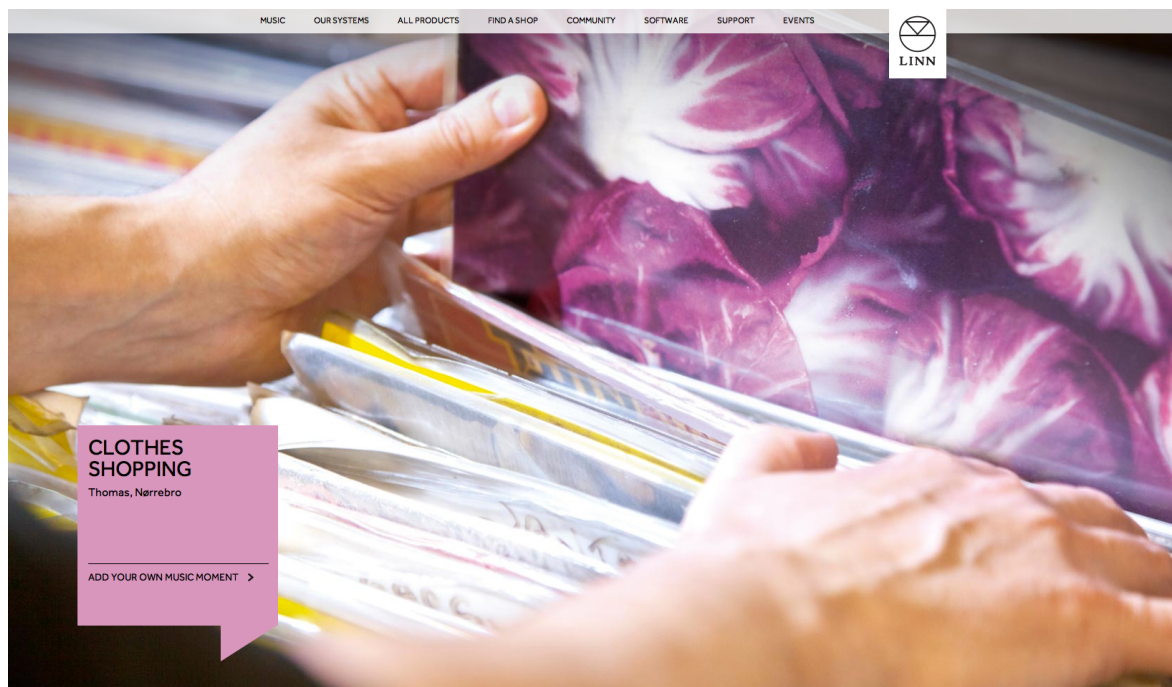
Dat er geen cd-speler aan boord is noem ik 'natuurlijk' en dat is het bij Linn ook. Zij waren in 1993 zo'n beetje de laatste grote fabrikant die met een cd-speler op de markt kwam (de Karik) en sinds 2010 maken ze geen cd-spelers meer. Dat moet je overigens niet zien als een teken dat ze bij Linn vinden dat cd-weergave niet deugt. Hun Sondek CD12 cd-speler geldt nog steeds als één van de beste en muzikaalste spelers ooit gemaakt, dus daar ligt het niet aan. Maar Linn besloot al in een vroeg stadium dat Streaming Audio de toekomst is, en de geschiedenis neigt er sterk naar ze gelijk te geven. Het gebruiksgemak van streaming is natuurlijk vele malen groter dan cd-weergave, zeker als je over een grote muziekcollectie beschikt, en omdat Linn veel diepgravend onderzoek heeft gedaan naar digitale audio-toepassingen is de geluidskwaliteit van streaming bij hen vanaf het begin in zeer goede handen geweest.

Over dat gebruiksgemak is trouwens nog wel het een en ander te zeggen. Ik ga er voor het gemak even van uit dat de meeste kopers van een Linn streamer reeds in het bezit zijn van een goed opgezet thuisnetwerk, met hun muziekcollectie keurig op een NAS of een computer zoals de Mac Mini. Als aan die voorwaarden is voldaan kan het met de uitstekende online setup-wizard van Linn bij de hand eigenlijk niet fout gaan. Als je nog niet zo'n netwerk hebt is er absoluut geen man overboord, maar dan is het verstandig om het daar bij de aanschaf van een streamer als deze over te hebben met de hifi-specialist in kwestie. Die beschikt over de kennis die nodig is om een netwerk op de juiste wijze in te richten voor muziek- of videoweergave. In mijn geval kan ik de Linn Majik DSM naadloos in mijn grote hifi-set in de woonkamer schuiven.

Een woordje vooraf...

De Majik-serie is - als je de Kiko DSM niet meerekent - feitelijk de instap in de wereld van Linn. Boven de Majik serie zitten nog de Akurate en de Klimax serie die hun hogere prijs terugbetalen in een nóg betere geluidskwaliteit. Maar feitelijk zul je met de Majik DSM al lang en gelukkig kunnen samenleven. Voor ik mijn luisteravonturen ga optekenen wil ik een paar details even kort en summier toelichten. Wie geïnteresseerd is in alle features en specificaties kan daarvoor terecht op de uiterst informatieve [website](#) van Linn.

De Majik DSM heeft naast de interne streamer en internet-radio module maar liefst tien digitale ingangen (3 optisch, 3 coaxiaal en 4 HDMI) aan boord en vier analoge, waarvan Input 4 een uitstekende MM phonotrap herbergt. Tegen een meerprijs kan die trouwens ook worden uitgerust met een MC phonotrap of hij kan (gratis) op lijn-niveau worden ingesteld. De HDMI uitgang van de Majik DSM sluit je op je televisie aan. Het videosignaal dat op elk van de vier HDMI ingangen binnenkomt wordt dan onveranderd doorgestuurd, maar het audiodeel van het HDMI signaal profiteert van de upsampling en de zeer goede (tweekanaals!) D/A conversie in de Majik DSM. Ook leuk: de Majik DSM heeft Airplay aan boord, zodat je muziek of het geluid van filmpjes op je iPhone of iPad draadloos kunt afspelen.

En dan nu: muziek!

Na de probleemloze setup van de Majik DSM heb ik hem eerst een paar dagen en nachten op laag volume internetradio laten spelen om een beetje tot rust (en op temperatuur) te komen. Daar gebruik ik doorgaans de barokzender **Avro's** Baroque Around The Clock voor (welk genie heeft trouwens die naam bedacht?) want daarmee combineer ik het nuttige met het aangename. Deze zender brengt (zoals de belachelijke naam al suggereert) 24 uur per dag een buitengewoon fraaie dwarsdoorsnede uit de instrumentale

en vocale Barok in een uitstekende geluidskwaliteit. Wat me in dit stadium meteen opviel was de voornaam rust die de Linn Majik DSM in de muziek wist te brengen, met een prettige, neutrale weergave en een gulle ruimtelijkheid. Dan hebben we het dus over internetradio in 256 kb/s! Dat belooft wat voor de echte luistersessie!

The Kilimajaro Darkjazz Ensemble

Toen het moment gekomen was om er eens goed voor te gaan zitten besloot ik te beginnen met The Kilimajaro Darkjazz Ensemble, een internationaal gezelschap van geschoolde muzikanten dat een opwindende mix van jazz en elektronica met een vleugje rock maakt. Imaginaire soundtracks zou je het ook nog kunnen noemen, waarbij *atmosfeer* steeds het belangrijkste uitgangspunt is. Het album *From The Stairwell* bevat een heleboel laagjes van muziek en geluid en het eerste nummer (*All Is One*) is al een compleet hoorspel op zich. De dreigende elektronische bastoon aan het begin gaat lekker diep, de Majik DSM weet mijn luidsprekers met groot gemak in bedwang te houden. Als de zeer ruimtelijk klinkende piano invalt hoor je op de achtergrond allemaal geluidjes die met de Majik DSM wat verder naar achteren lijken te staan dan met mijn eigen versterker, terwijl het gehele stereo-beeld een beetje minder breed wordt weergegeven. De stem van zangeres Charlotte Cegarra is een tikje zwoel en verleidelijk en erg goed verstaanbaar, ook al staat ze vrij ver naar achteren in de mix tussen allerlei ritseltjes. De gedempte trompet die nog verder naar achteren in het geluidsbeeld is geplaatst doet - voor de kenners - denken aan de gemuteerde drum-'n-jazz van Amon Tobin op het Ninja Tune label.

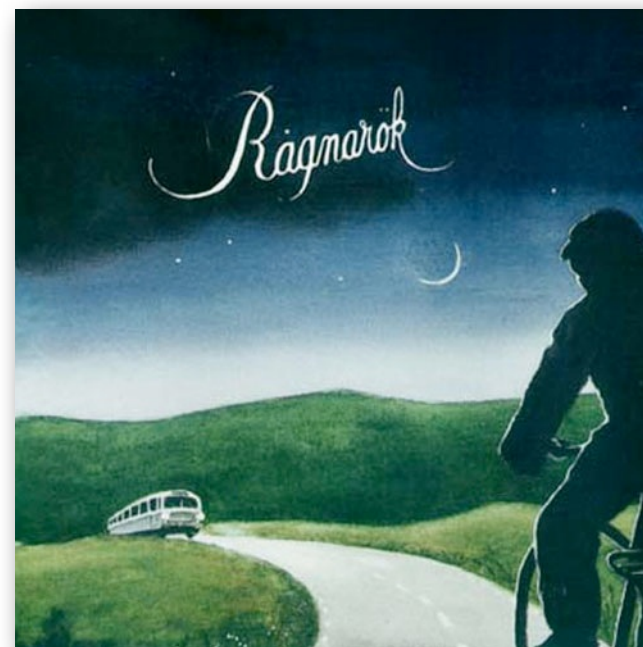
Naarmate het album vordert merk ik dat de opwindende en mysterieuze muziek me in zijn greep heeft en ik kan mezelf maar met moeite dwingen om ook nog aantekeningen over de klank van de Majik DSM te maken. Met enige tegenzin neem ik de iPad weer op schoot en noteer: *"Muzikaal is hij zeker, dat is bij deze gebleken. Krachtig genoeg om een vanzelfsprekende autoriteit aan de muziek mee te geven, met voldoende dynamiek en detail en hij verstaat de kunst om nergens in negatieve (of positieve) zin op te vallen."*

Ho, wacht even... hoezo niet in positieve zin opvallen? Daar gaat het toch juist om? Laat me dat uitleggen... Als ik even advocaat van de duivel mag spelen zou ik zeggen dat ik mensen die Linn bij een oppervlakkige beluistering een beetje saai vinden klinken in zekere zin wel begrijp. Het duurt namelijk even voor je het doorhebt. Er is bij de tonale en ruimtelijke afstemming duidelijk gestreefd naar een zeer gelijkmatige prestatie op alle belangrijke muzikale parameters. Een buitenlandse collega wiens naam me niet te binnen wil schieten heeft ooit gezegd dat hij liever een apparaat hoort dat op alle punten een zeven scoort dan op sommige punten een 9 en op andere een 3. En hij heeft gelijk. Je hebt niks aan een opvallend goede hoogweergave als de bassen slap en flodderig zijn, om maar eens wat te noemen. Compromissen sluiten, dat moet je niet willen bij muziekweergave. Daarom zou ik het niet saai noemen, maar neutraal en niet opdringerig. Luistermoeheid is een onbekend begrip als je van muziek geniet via een Linn, en dat vind ik eigenlijk een zeer belangrijke eigenschap. En dan mag ook niet onvermeld blijven dat ik inmiddels met eigen oren heb gehoord dat ze er in de hogere Akurate- en Klimax-serie in geslaagd zijn om die klankmatige prestatie te herhalen, maar dan gewoon met meer van alles.

Ragnarök

Tijdens de weken dat de Linn Majik DSM bij mij logeerde heb ik veel verschillende muziek geluisterd en het is onmogelijk om over al die luisterdrukken iets te schrijven. Toch waren er twee albums die ik hier graag specifiek wil noemen. Enerzijds ter lering en vermaak, maar anderzijds omdat ze bepaalde eigenschappen van de Majik DSM onderstrepen. Allereerst de nogal obscure Zweedse progressieve rockband Ragnarök. Hun gelijknamige debuut dateert uit 1976 en het is één van mijn favoriete progrock-albums aller tijden. Ik hou sowieso erg van de muziek uit de 70's. Ik ben van het bouwjaar 1966 en ik heb wel eens het gevoel dat ik qua muzieksmaak net iets te laat geboren ben.

Dit instrumentale album vat eigenlijk de wat mildere, melodieuzere progressieve rock uit die tijd prachtig samen. Er zijn verrukkelijke scandinavische folkinvloeden, en flinke snuf Pink Floyd en een mespuntje Canterbury-scene. Jazzy Fenderpiano, heerlijk gitaarwerk en dwarsfluit, lekker veel dwarsfluit... De sfeer is gemoedelijk, vriendschappelijk en warm, alsof het altijd

zomer is. De opname is redelijk open, er is voldoende dynamiek en transparantie, maar je hoort wel meteen dat ze niet vorige maand de studio uitgekomen zijn. Gedateerd is eigenlijk een te groot woord, maar ik gebruik het bij gebrek aan beter toch. En hier toonde de Majik DSM een van zijn bijzondere eigenschappen. Tijdens het draaien van dit album (meestal twee keer achter elkaar omdat het zo lekker is) heb ik geen seconde naar de klank en de opnametechniek geluisterd. De verschillende partijen binnen de muziek waren, als ik dat wilde, stuk voor stuk te volgen, maar het *geheel* werd weergegeven met een coherentie die ik van mijn eigen losse streamer en D/A converter niet ken. In dit compacte Schotse apparaat vindt dus een wonderlijk nauwkeurige omzetting van digitaal naar analoog plaats. En omdat het allemaal in één behuizing zit is ook de integratie met de versterker optimaal, zodat het signaal aan de luidsprekerklemmen gewoon heel erg klopt.

A Winged Victory For The Sullen

Niet alleen op het gebied van timing bleek de Linn Majik DSM een verrassing voor mij te zijn. Toen ik het gelijknamige album van A Winged Victory For The Sullen draaide kreeg ik ook een voorbeeldige tonale en emotionele juistheid te horen. Dit ongelooflijk mooie modern klassieke ambient-album is ontstaan uit een samenwerking tussen Adam Wiltzie (van Stars Of The Lid) en Dustin O'Halloran, die allebei hun sporen in de moderne klassieke muziek ruimschoots verdiend hebben. Het is een bloedstollend mooie exercitie in verfijning en bedachtzaamheid, de delicate melodieën worden prachtig ingehouden gespeeld en er is voortdurend een gevoel van milde spanning en ontspanning in de golven van melancholie die over je heen spoelen. Tussen de gastmuzikanten vallen drie namen op. Peter Broderick speelt mee op viool, Hildur Guðnadóttir op cello, en Nils Frahm heeft als geluidstechnicus meegewerkt. Allemaal mensen die naar mijn mening staan voor een nieuw soort realisme in de muziek, die het experiment niet schuwen maar die altijd gaan voor een eerlijk product waarin de emotie volledig tot uitdrukking komt. De natuurlijke klank van de instrumenten wordt dan ook gerespecteerd, met alle kleur en boventonen die ze van nature bezitten. Dat wil op sommige warm afgestemde sets nog wel eens tot een te weelderig geluid leiden, maar daar was geen sprake van bij de combinatie van de Linn Majik DSM en mijn prototype Kharma Ceramique luidsprekers. De AudioQuest Gibraltar luidsprekerkabel bracht met zijn rijke weergave van het middengebied een heel klein en buitengewoon prettig glansje aan op de instrumenten en het geheel klinkt heel erg natuurlijk. Dit is echt zo'n album dat je in stilte achterlaat als het afgelopen is, en de Majik DSM draagt daar absoluut aan bij.

Conclusie

Wat mag je verwachten voor een alles-in-1 systeem dat op het moment dat ik dit schrijf iets minder dan 3.600,- euro kost? Die vraag heb ik mezelf gedurende de recensieperiode een aantal keer gesteld en het antwoord is eigenlijk heel simpel: een perfect geconstrueerd, simpel aan te sluiten, intuïtief te bedienen en muzikaal apparaat. En daar voldoet de Linn Majik DSM volle-

dig aan. Het is een voor- en eindversterker, een tuner, een phonotrap, een streamer en een d/a-converter van hoge kwaliteit, in één fraaie behuizing en in dat opzicht zou je het (met enige mate van overstatement) zelfs een koopje kunnen noemen. Het duurde op klankmatig gebied even voor ik echt vriendjes was met de Majik DSM, maar toen ik het eenmaal doorhad viel alles op zijn plaats. De Linn Majik DSM klinkt uitstekend. Neutraal maar absoluut niet kleurloos, dynamisch en muzikaal. Dat zorgt er voor dat je in de keuze van luidsprekers vele kanten op kunt. Zelfs grote exemplaren behoren tot de mogelijkheden, gegeven dat ze niet heel erg lastig aanstuurbaar zijn. Dat allemaal, gecombineerd met de vele aansluitmogelijkheden en de ruimtebesparende one-box solution, maken het een zeer begeerlijk apparaat.

Muziek en informatie

Muziek links op Spotify

The Kilimanjaro Darkjazz Ensemble – From The Stairwell

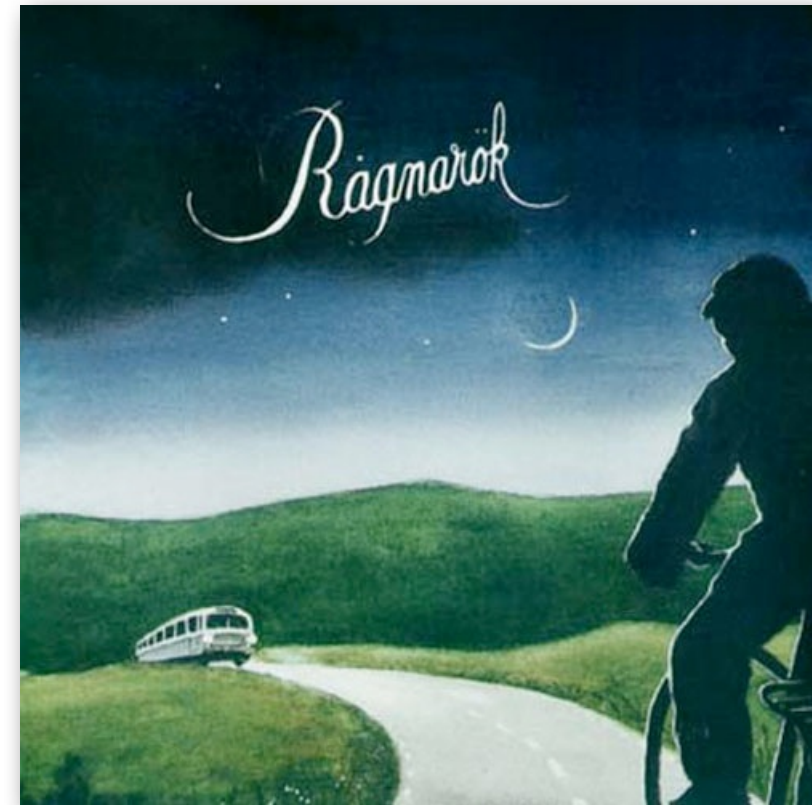
Ragnarok – Ragnarök

A Winged Victory for the Sullen – A Winged Victory for the Sullen

Webwinkel

Voor informatie en prijzen over accessoires, zie onze webwinkel:

[art's Excellence webwinkel](#)

art's | Excellence
we make your music sound better

© 2013 art's Excellence - <http://artsexcellence.nl>

Dit document is eigendom van art's Excellence en mag niet worden gepubliceerd zonder onze toestemming.